

KATEDRA KULTUROLOGIE FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY KARLOVY

Autorka práce: Anna Pogranová

Název práce: *Vnímání umění v české kultuře na přelomu 19. a 20. století*
/ Perception of art in czech culture at the turn of the 19. and 20. century

Vedoucí práce: PhDr. Barbora Půtová, Ph.D.

Oponentka práce: PhDr. Petra Hoftichová

POSUDEK VEDOUČÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

TÉMA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Předmětem bakalářské práce je teoretická analýza výtvarného umění a jeho reflexe v české kultuře na přelomu 19. a 20. století. Aspirantka v bakalářské práci usiluje komparovat vnímání umění ve Francii, Spojených státech amerických, v Japonsku a Českých zemích. V práci jako případové studie uplatnila biografie českých umělců – Maxe Švabinského a Alfonse Muchy.

KONCEPCE A STRUKTURA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Charakteristickým rysem bakalářské práce je snaha systematicky a chronologicky vyložit vznik moderního umění a reflexi výtvarného umění v české kultuře a ve Francii na přelomu 19. a 20. století. Nejdříve je pozornost kladena na vymezení pojmů umění a vnímání. Zvláštní prostor je vymezen výtvarnému umění přelomu 19. a 20. století. Závěrečná část bakalářské práce pak představuje biografie českých umělců a výtvarné umění ve Spojených státech amerických a v Japonsku.

První část své bakalářské práce aspirantka otevírá definicí pojmu umění. „*Pod slovem umění máme na mysli jak proces tvořivé dovednosti, tak produkt, který byl takto vytvořen*“ (Pogranová 2013: 9). U dalšího pojmu vnímání výstižně uvádí, že „*každá doba vnímá krásu jinak a na vznik moderního umění si společnost musela zpočátku zvykat*“ (Pogranová 2013: 10). V další kapitole zpracovává vznik moderního umění. „*V umění je termín vnímán jako opak konzervatismu, který byl ztělesněn akademismem*“ (Pogranová 2013: 11). Aspirantka dále vymezuje výtvarné umění na přelomu 19. a 20. století ve Francii. Kromě stability Francie zdůrazňuje její formy a projevy moderního umění. V další kapitole se zaměřila pouze na umění na přelomu 19. a 20. století. „*Na počátku 20. století hledali umělci nový způsob*

vyjádření, který by lépe vystihoval nový věk a nebyl jen navázáním na způsoby tvorby 19. století“ (Pogranová 2013: 19). Dále přistupuje k umění na přelomu 19. a 20. století v Českých zemích. „Na počátku 20. století se do českého prostředí dostaly směry vzniklé v zahraničí, jakými byly například symbolismus, fauvismus, expresionismus, kubismus, orfismus či futurismus (...)“ (Pogranová 2013: 20). Aspirantka umožňuje čtenáři seznámit se s reflexí výtvarného umění v české kultuře, kde uvádí pozvolné pronikání a přijetí umělecké revoluce ze strany českých umělců a také změny ve společnosti. „Umělci si začali klást otázky týkající se smyslu a poslání lidské existence, zajímali se o antropologické, sociologické, psychologické a estetické problémy, do svých děl začali víc než kdy jindy promítat duchovní potřeby a mentální stav člověka“ (Pogranová 2013: 22). Po kapitole o reflexi výtvarného umění v české kultuře analyzuje dvě české umělecké osobnosti – Maxe Švabinského a Alfonse Muchu.

Další část bakalářské práce se vztahuje k vývoji umění na přelomu 19. a 20. století ve Spojených státech amerických a vliv japonského umění. V analýze umění ve Spojených státech amerických dokázala propojit historické reálie, umělecké osobnosti i sběratele. V části o vlivu japonského zdůrazňuje jeho charakter i kontinuitu vlivu a povědomí v evropském kulturním okruhu. Zde oceňují autorčino vyzdvižení takřka zapomenuté umělecké osobnosti Emila Orlika. Za kapitoly o vývoji umění aspirantka dále řadí vnímání umění z pohledu teorie, z níž využívá zejména ideového pojetí Karla Čapka a Maurice Merleau-Pontyho. V závěru rekapituluje výsledky a v intencích ústřední nitě práce výstižně uvádí: „České země posilněné národním vědomím se tedy na přelomu 19. a 20. století mohly začít ohlížet a učit se i od jiných národů a jejich kultury“ (Pogranová 2013: 54).

Volba tématu:	1. Mimořádně aktuální2. Aktuální pro danou oblastUžitečné a prospěšnéStandardní úroveňNeobvyklé
Cíl práce a jeho naplnění:	1. Vhodně zvolený cíl, který byl naplněnVhodně zvolený cíl, který byl částečně naplněnVhodně zvolený cíl, který nebyl naplněnNevhodně zvolený cíl
Struktura práce:	1. Originální – zdařiláLogická – systémováLogická – tradičníPro dané téma tradičníPro dané téma nevhodná
Práce s literaturou:	1. Vynikající, použity dosud neběžné prameny

2. Velmi dobrá, použity nejnovější dostupné prameny

3. Dobrá, běžně dostupné prameny

4. Slabá, zastaralé prameny

Vybavení práce (data, tabulky, grafy, přílohy):

1. Mimořádné, funkční

2. Velmi dobré, funkční

3. Odpovídá nutnému doplnění textu

4. Nedostačující

5. Žádné

Přínosy bakalářské práce:

1. Originální, inspirativní názory

2. Ne zcela běžné názory

3. Vlastní názor argumentačně podpořený

4. Vlastní názor chybí

Formální stránka:

1. Výborná

2. Velmi dobrá

3. Přijatelná

4. Nevyhovující

Jazyková stránka:

1. Stylistika **a) výborná**

b) velmi dobrá

c) dobrá

d) nevyhovující

2. Gramatika **a) výborná**

b) velmi dobrá

c) dobrá

d) nevyhovující

Návrh hodnocení bakalářské práce:

1. Výborná

2. Velmi dobrá

3. Přijatelná

4. Nevyhovující

OTÁZKY K OBHAJOBĚ

V průběhu obhajoby bude aspirantka vyzvána, aby se vyjádřila, zdali zamýšlí v tématu práce pokračovat. Pokud ano, jakým způsobem? Proč a v čem spatřuje problematiku vnímání umění podstatnou ve zhodnocení současného vývoje výtvarného umění?

CELKOVÉ HODNOCENÍ

Obecně je možné konstatovat, že práce splňuje požadavky kladené na odborné, stylistické i obsahové parametry bakalářské práce. Autorka formulovala cíl své práce a podřídila mu celkovou koncepci i metodiku zpracování jednotlivých kapitol. Přínos práce lze spatřovat ve schopnosti komparace vývoje výtvarného umění na přelomu 19. a 20. století a nastolení autorského úhlu pohledu a zpracování.

Doporučuji bakalářskou práci Anny Pogranové k obhajobě.

Dne 3. 9. 2013 v Quinta do Chão D'Ordem, Portugalsko

PhDr. Barbora Půtová, Ph.D.